

Betænkning

over beretning angående Nordisk Råds 12. session.

(Afgivet af udvalget den 4. december 1964).

Udvalget har i 3 møder behandlet den danske delegations beretning om Nordisk Råds 12. session, afholdt i Stockholm 15.-21. februar 1964.

Med særlig interesse har udvalget bemærket de ændringer, rådet har vedtaget i sin arbejdsmåde. Den mest betydningsfulde forandring består i, at de fem udvalg for fremtiden sammentræder også mellem sessionerne og udfører den overvejende del af deres arbejde på disse møder. Normalt skal kun de sager sættes på sessionens dagsorden, som er færdigbehandlet af udvalgene. Ved disse reformer tilsigtes såvel en effektivere udvalgsbehandling som en forkortning af sessionen og en koncentration af denne om de mere væsentlige sager.

Udvalget har dog noteret sig — og deler — den bekymring, som er kommet til udtryk for, at de nye arbejdsformer skal svække det nære samarbejde inden for rådets rammer mellem de valgte medlemmer og regeringsmedlemmerne. Derfor understreger udvalget med tilfredshed begge medlemsgruppers ønske om at modvirke en sådan udvikling ved afholdelse af fællesmøder mellem udvalgene og ministre.

Udvalget erklærer sig også helt enig i det synspunkt, som fremførtes af ordføreren under rådets behandling af forslaget om ændrede arbejdsformer, at det vil være en fordel såvel for regeringerne som for rigsdagene, om spørgsmål af nordisk betydning, der senere skal behandles af parlamenterne, forelægges Nordisk Råd eller dets udvalg, førend de indbringes i rigsdagene. Herved opfyldes også bestemmelsen i den nordiske samarbejdsoverenskomsts artikel 36, ifølge hvilken Nordisk Råd bør have lejlighed til at ytre sig om nordiske samarbejdsspørgsmål af principiel betydning, såfremt dette ikke af tidsmæssige hensyn er ugørligt.

Hvad angår sessionens øvrige resultater, ønsker udvalget indledningsvis at henlede opmærksomheden på det betydelige antal væsentlige spørgsmål, som er blevet behandlet, og om hvilke rekommandationer er blevet vedtaget. Efter udvalgets mening er det dog også af værdi, at rådet rejser debat om aktuelle nordiske problemer, selv om dette ikke omgående sætter frugt i henstillinger. Som et eksempel herpå kan fra denne session nævnes, at drøftelsen af Nordens samhandelsproblemer, af nordisk samarbejde under markedsforhandlingerne og af den danske landbrugseksports rette placering under disse på en nyttig måde bidrager til at påvirke opinionen i de nordiske lande og derved baner vej for en stadig stærkere og bedre afbalanceret integration af næringslivet. Derved vil det efterhånden også blive muligt at afpasse de ikke altid sammenfaldende eksportinteresser på en sådan måde, at de nordiske lande stadig mere kan optræde i fællesskab under forhandlingerne i EFTA og andre internationale økonomiske sammenslutninger.

I denne forbindelse henleder udvalget opmærksomheden på den fortsatte stigning i den nordiske samhandel fra 14,9 pct. af de nordiske landes totaleksport til alle nationer i 1957 over 18,8 pct. i 1961 til 20,1 pct. i 1963. På baggrund af denne udvikling, som især skyldes nedsættelsen af toldmurene takket være medlemskabet i EFTA, vedtog rådet på seneste session en række rekommandationer, som tilsigter at fremme den økonomiske sammenfletning af de nordiske lande. Dette gælder især henstillingerne om friere kapitalbevægelser og om harmonisering af hovedformerne for den indirekte beskatning, af visse punktskatter samt af reglerne for aktieselskabsbeskatningen. Forslaget om et nordisk investerings-